

ผลการสอนอ่านโดยใช้ผังกราฟิกประกอบที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านและ เจตคติต่อการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 *

นิอร พิมพ์เสงี่ยม **

ผศ.ดร.บัญญัติ ขำนาญกิจ ***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาจำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้ผังกราฟิกประกอบ ที่มีคะแนนความเข้าใจในการอ่าน ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ผังกราฟิกประกอบ และเพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่านก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้ผังกราฟิกประกอบ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนวัดธรรมจริยาวาส อำเภอบรรพตพิสัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์เขต 2 จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 32 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการสอนภาษาไทยโดยใช้ผังกราฟิกประกอบ ซึ่งผ่านการตรวจสอบคุณภาพ โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน 2) แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีค่าความยากง่ายตั้งแต่ .34 – .75 มีอำนาจจำแนกตั้งแต่ .29 – .55 และมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.69 และ 3) แบบวัดเจตคติต่อการอ่าน มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.65

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้ผังกราฟิกประกอบมีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยผ่านเกณฑ์คะแนนร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม มีจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 87.5 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมดซึ่งสูงกว่าเกณฑ์จำนวนร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้ผังกราฟิกประกอบ มีความเข้าใจในการอ่านหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้ผังกราฟิกประกอบมีเจตคติต่อการอ่านหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : การสอนอ่านโดยใช้ผังกราฟิกประกอบ/ ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย/ เจตคติต่อการอ่านภาษาไทย

*วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการหลักสูตรและการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ พ.ศ. 2553

**ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดธรรมจริยาวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 จังหวัดนครสวรรค์

***ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ (อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์)

Effects of Teaching Reading Using Graphic Organizer on Reading Comprehension and Attitude toward Reading of Pratomsuksa VI students^{*}

Ni-on Pimsangiam

Asst. Prof.Dr.Banyat Chamnankit

Abstract

The purposes of this research to find out the percentage of the students obtain 70 % of full score and to compare the reading comprehension and attitudes toward reading Thai subject before and after studying of Pratomsuksa VI student, who were taught reading by using Graphic Organizer. The samples were thirty two students from Pratomsuksa VI in the first semester of academic year 2010 at Wattammajariyawad School in Nakhon Sawan province.

The instruments used in the research were 1) The teaching reading lessons plan using Graphic Organizer, 2) The critical reading ability test with 30 items, 4 multiple choices, with Degree of difficulty from 0.34 to 0.75, the discrimination from 0.29 to 0.55, and reliability at 0.69, and 3) the attitudes toward Thai subject test with 5 level rating scale, 30 items, with reliability at 0.65

The research results were as follows:

1. 32 students who were taught reading by using the Graphic Organizer obtained scores at 70 % or above at .05 level of significance.
2. The Pratomsuksa VI students who were taught reading by using the Graphic Organizer had the critical reading ability higher score in the posttest than the pretest at the .05 level of significance.
3. The Pratomsuksa VI students' who were taught reading by using Graphic Organizer had attitudes toward reading after being taught higher than before taught at the .05 level of significance.

Keywords: Graphic Organizer Teaching Method/ Reading ability/ Attitudes toward reading Thai subject

^{*} Research Article from the Thesis for the Master of Education Degree, Program in Curriculum and Learning Management, Nakhon Sawan Rajabhat University, Thailand. (2011)

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ภาษาไทยคือวัฒนธรรมอันยิ่งใหญ่ของเราเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตเรา เป็นสมบัติอันล้ำค่าของชาติเรา คนไทยต้องภูมิใจในการพูด การเขียน การดำรงรักษาภาษาไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อความเข้าใจ และความสัมพันธ์ ที่ดีต่อกัน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545: 39) การสอนภาษาไทยในปัจจุบัน เน้นการสอนภาษาในฐานะเครื่องมือของการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง นำความรู้มาใช้พัฒนาตนเอง เป็นการสอนภาษาเพื่อพัฒนาความคิดผู้เรียนที่มีความคิดต้องมีประสิทธิภาพ และประมวลคำถามพอที่จะสร้างความคิดได้ลึกซึ้ง และคิดอย่างชาญฉลาดรอบคอบ

การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญที่จะนำไปสู่การเรียนรู้ทั้งด้านการรับรู้ข้อมูล การอ่านจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะรับข้อมูลต่าง ๆ และสร้างความเข้าใจ สื่อความหมายได้ เป็นเครื่องมือส่งเสริมให้รู้จักใช้กระบวนการความคิด อันจะนำไปสู่ ทักษะการฟัง การพูด การเขียน และหลักภาษาที่ดี (บันลือ พงกษวัน, 2532: 7) การอ่านและการฟังเป็นทักษะของการเรียนรู้ และประสบการณ์การพูดและการเขียนเป็นทักษะของการแสดงออก การคิดเห็น ส่วนการดูเป็นการเรียนรู้ข้อมูลข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ แล้วแสดงทัศนะข้อมูลข่าวสารด้วยการพูดและการเขียน (กรมวิชาการ, 2545: 7-8) การอ่านเป็นศิลปะอย่างหนึ่ง เริ่มต้นด้วยการจับหนังสือ การลั่นเสียง การวางจังหวะเสียง การอ่านชัดเจนถูกต้อง และการเอื้อนเสียง (กำชัย ทองหล่อ, 2552: 494) เป็นการเสริมสร้างความเข้าใจต่อกัน และใช้ในชีวิตประจำวัน ผู้อ่านต้องอ่านแล้วเกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่านเป็นอย่างดี ความเข้าใจในการอ่านเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการอ่านเพราะถ้าผู้อ่านออกเสียงเพียงอย่างเดียวโดยไม่เข้าใจเรื่องที่อ่านอย่างถูกต้อง ย่อมไม่เกิดประโยชน์ และไม่ประสบผลสำเร็จในการอ่าน (สุวัฒน์ จันทร์ลอย, 2527: 11)

การเรียนรู้สิ่งหนึ่งถ้าจะให้ได้ดี และมีประสิทธิภาพนั้นย่อมขึ้นอยู่กับสภาพจิตใจของผู้เรียนที่มีความรู้สึกพึงพอใจในสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ หรือมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้นั้นเอง เนื่องจาก เจตคติ หมายถึง สภาพทางจิตใจของบุคคลแต่ละบุคคลที่เกิดจากประสบการณ์หรือการเรียนรู้ และมีความพร้อมเพื่อจะแสดงพฤติกรรมตอบสนองต่อสิ่งต่าง ๆ หรือสถานการณ์ต่าง ๆ ในทางใดทางหนึ่ง เช่น ชอบ ไม่ชอบ สนับสนุนหรือต่อต้าน (บัญญัติ ชำนาญกิจ, 2542: 42) ซึ่งเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการอ่านเป็นความรู้สึกชอบ หรือไม่ชอบไม่ว่าจะเป็นการอ่านอย่างเป็นทางการ หรือไม่เป็นการก็ตาม แม้บางครั้งนักเรียนต้องอ่านหนังสือ โดยปฏิบัติตามคำขอร้องหรือคำสั่ง แต่นักเรียนอาจไม่รู้หรือไม่ต้องการรับรู้ความหมายของคำในหนังสือ ลักษณะที่เกิดขึ้นเช่นนี้ เป็นความรู้สึกทางด้านลบของนักเรียนที่มีต่อการอ่าน ตรงกันข้ามกับนักเรียนที่อ่านหนังสือโดยไม่ต้องบังคับ จะสามารถอ่านด้วยความเข้าใจความหมาย แสดงให้เห็นถึงเจตคติที่ดีที่มีต่อการอ่าน (สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์, 2543: 67)

จากผลการประเมินคุณภาพการศึกษา พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย สาระการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 2 เอกสารกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผล ลำดับที่ 1/2552, 2552: 53) ประกอบกับความสำคัญของความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยเจตคติที่มีต่อการอ่านภาษาไทยและการสอนโดยการใช้

ผังกราฟิกมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันดังที่กล่าวมาข้างต้น เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ผู้วิจัยต้องการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยทั้ง 3 ประการซึ่งน่าจะเป็นพื้นฐานสำคัญของการเรียนภาษาไทยให้ได้ผลดี และเป็นปัจจัยสำคัญที่จะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียน

การใช้ผังกราฟิกจะช่วยให้การเสริมความเข้าใจในการอ่านช่วยให้จดจำได้ง่ายขึ้น และจดจำได้นาน (มุกดา ลิบลับ, 2542) ช่วยสรุปประเด็นสำคัญจากตำราเรียนช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายของเรื่องที่เรียนได้ดีขึ้น ช่วยให้จดจำได้ง่าย และรวดเร็วช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย (Novak and Gowin, 1984) นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ผังกราฟิกมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนปกติ (ประนอม เข้มฉาย, 2550) ผังกราฟิกเป็นรูปแบบการแสดงออกของความคิดที่สามารถมองเห็น และอธิบายได้อย่างเป็นระบบ มีความชัดเจนและประหยัดเวลาด้วย (ทิสนา เขมมณี, 2551 : 388) การสอนอ่านโดยใช้ผังกราฟิกจึงเป็นการสอนวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้นักเรียนสามารถรับรู้เข้าใจ จดจำ เชื่อมโยงความรู้เดิมไปสู่ความรู้ใหม่มีรูปแบบที่ผู้เรียนสามารถแยกแยะ และผสมผสานเอง เขียนสรุปเป็นแผนผังความคิดในรูปแบบต่าง ๆ ผังกราฟิกเป็นเทคนิคที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการเรียนรู้เพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยได้

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย และเจตคติต่อการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนโดยการใช้ผังกราฟิกประกอบในการสรุปการอ่าน ซึ่งนำมาศึกษา เพื่อจะนำผลที่ได้จากการวิจัยไปปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยเกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่านและเจตคติต่อวิชาภาษาไทยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาจำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้ผังกราฟิกประกอบ ที่มีคะแนนความเข้าใจในการอ่าน ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม
2. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ผังกราฟิกประกอบ
3. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่านภาษาไทย ก่อนเรียน และหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้ผังกราฟิกประกอบ

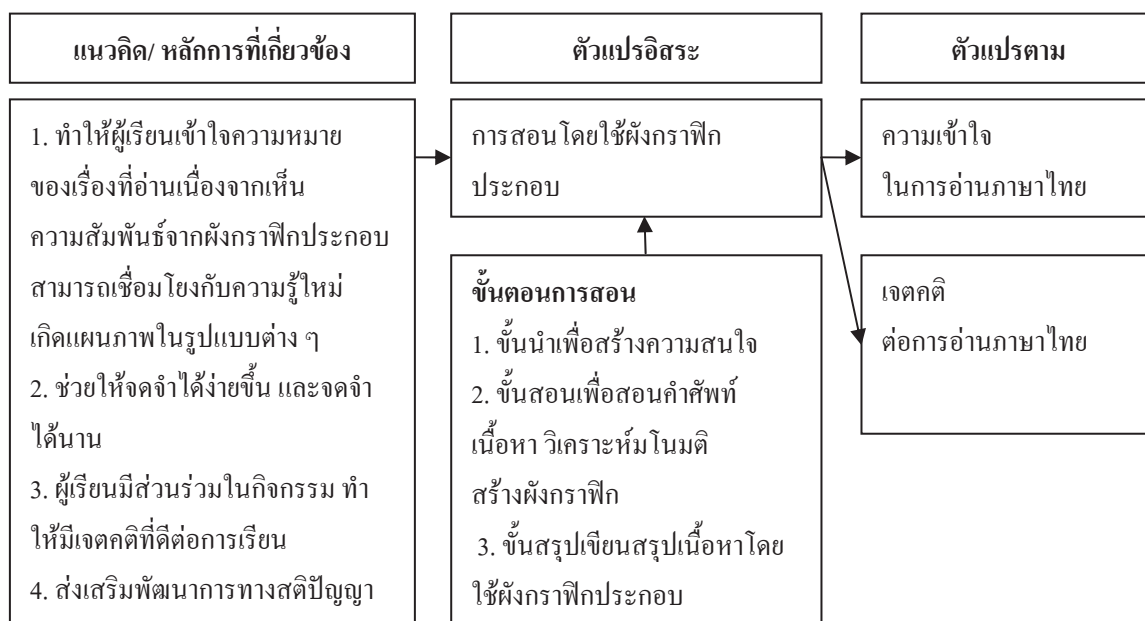
สมมติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนร้อยละ 70 ของนักเรียนทั้งหมด ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้ผังกราฟิกประกอบ มีความเข้าใจในการอ่านหลังเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม
2. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านภาษาไทยโดยใช้ผังกราฟิกประกอบมีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
3. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านภาษาไทยโดยใช้ผังกราฟิกประกอบมีเจตคติต่อการอ่านภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้อาศัยกรอบแนวคิดของการสอนโดยใช้ผังกราฟิกโดยโจนส์ และคณะ (Jones, et al. 1989 : 20-25) คลาร์ก (Clark. 1991 : 526-534) และใช้แนวคิดทฤษฎีกระบวนการทางสมองในการประมวลข้อมูล ข้อมูลการเรียนรู้เพื่อให้อยู่ในความจำระยะยาวและสามารถเรียกคืนได้โดยง่าย (Mayer, 1984 : 30-33) ทำให้ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับโครงสร้างความรู้เดิมและนำความรู้ความเข้าใจมาเข้ารหัสหรือสร้างตัวแทนความคิดที่มีความหมายขึ้นเพื่อเป็นพื้นฐานของผู้ตั้งทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมาย โดยเชื่อว่าการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้เมื่อผู้เรียน มีความรู้พื้นฐานที่สามารถเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่ เกิดแผนภาพในรูปแบบต่าง ๆ (สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. 2546 : 128) ได้นำทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมายมาพัฒนาเป็นการสอนการสร้างผังมโนทัศน์ (Concept map) ผลสำเร็จการอ่านต้องมียุคมุ่งหมายของการอ่าน จุดหมายของการอ่านคือความเข้าใจในการอ่าน (Burmister. 1974 ; อารี สันหลวี. 2550) การสอนโดยใช้ผังกราฟิกสามารถสร้างองค์ความรู้ในการอ่าน และเข้าใจจากการอ่าน นำมาเขียนเป็นผังที่ประกอบไปด้วยหัวข้อหลัก และรองกระจายส่วนออกไป ส่งผลให้ความสามารถในการอ่านสูงขึ้น และมีเจตคติต่อการอ่านภาษาไทยดีขึ้น จากการศึกษาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงนำมากำหนดเป็นกรอบความคิดในการวิจัยได้ ดังนี้

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลองเบื้องต้น (Pre - experimental research) ใช้แผนแบบการวิจัยกลุ่มเดียวสอบก่อนเรียนและหลังเรียน มีรายละเอียดการดำเนินการโดยสังเขปดังนี้

ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มเครือข่ายบรรพตบุรพา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดธรรมจริยาวาสที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การสอนโดยใช้ผังกราฟิกประกอบ
2. ตัวแปรตาม มี 2 ตัวแปร ได้แก่
 - (1) ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย
 - (2) เจตคติต่อการอ่านภาษาไทย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการสอนภาษาไทยความเข้าใจในการอ่าน จำนวน 4 แผน แผนละ 3 ชั่วโมง ซึ่งมีคุณภาพในระดับเหมาะสมมาก โดยผู้เชี่ยวชาญประเมินคุณภาพสอดคล้องกัน มีขั้นตอนการสอน 3 ขั้น คือ 1) **ขั้นนำ** เพื่อสร้างประเด็นความสนใจในการสอนฟัง พูด อ่าน เขียน 2) **ขั้นสอน** ครูจัดกิจกรรมและใช้สื่อต่าง ๆ เพื่อสร้างความรู้ให้นักเรียน สอนคำศัพท์ใหม่ บอกความหมายของคำศัพท์ การแต่งประโยค การอ่านรวดเร็ว การอ่านทบทวน การอ่านโดยละเอียด การอ่านสรุปเนื้อเรื่องเป็นกลุ่มใหญ่ (4-5 คน) โดยให้ทุกคนอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ระดมความคิด หรือเป็นรายบุคคล 3) **ขั้นสรุป** เพื่อสรุปการอ่าน อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นโดยใช้ผังกราฟิกเรียงลำดับความคิดหลัก ความคิดรอง ความคิดย่อย แสดงความสัมพันธ์โดยใช้ผังกราฟิกประกอบแบบใยแมงมุมและแผนที่ความคิด ผู้เรียนออกแบบโดยใช้ความคิดของตนเอง โดยครูเป็นที่ปรึกษา

2. แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย เป็นแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ คัดเลือกไว้ 30 ข้อ ซึ่งได้ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาแล้ว มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 มีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.31-0.75 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.22- 0.55 และค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.69

3. แบบวัดเจตคติต่อการอ่านภาษาไทย เป็นแบบวัดชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ โดยแยกวัด 3 ด้าน คือ 1) ด้านความพึงพอใจในการเรียนภาษาไทย 2) ด้านการศึกษาหาความรู้และการเพิ่มพูนความรู้ทางภาษาไทย และ 3) ด้านความตั้งใจและความกระตือรือร้นในการเรียนภาษาไทย หาค่าความเที่ยงโดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.65

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ก่อนการทดลอง ผู้วิจัยทำการทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยและเจตคติต่อวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และบันทึกผลการทดสอบไว้เป็นคะแนนก่อนเรียน
2. การดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการสอนด้วยตนเองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 ใช้การทดลอง 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 12 ชั่วโมง
3. หลังการทดลอง ผู้วิจัยทำการทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย และเจตคติต่อวิชาภาษาไทย และบันทึกผลการทดสอบไว้เป็นคะแนนหลังเรียนนำข้อมูลทั้งก่อนเรียนและหลังเรียนไปวิเคราะห์ ด้วยวิธีการทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน และสรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ศึกษาจำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้ผังกราฟิกประกอบที่มีคะแนนความเข้าใจในการอ่านหลังเรียน ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็มโดยใช้การทดสอบสัดส่วน (proportion test)
2. เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้ผังกราฟิกประกอบโดยใช้ทดสอบทีแบบกลุ่มตัวอย่างไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test for dependent samples)
3. เปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่านวิชาภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้ผังกราฟิกประกอบโดยใช้ทดสอบทีแบบกลุ่มตัวอย่างไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test for dependent samples)

สรุปผลการวิจัย

1. จำนวนนักเรียนที่มีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ตั้งแต่ ร้อยละ 70 ขึ้นไป มีสัดส่วนเท่ากับ 0.875 หรือร้อยละ 87.5 ของนักเรียนทั้งหมด ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์สัดส่วน 0.7 หรือเกณฑ์จำนวนร้อยละ 70 เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลการศึกษานักเรียนที่มีความเข้าใจในการอ่านโดยใช้ผังกราฟิกประกอบตั้งแต่ ร้อยละ 70 ขึ้นไปเกณฑ์สัดส่วน 0.7 หรือ ร้อยละ 70

จำนวนนักเรียน	จำนวนเต็ม(คน)	จำนวนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 (คน)	สัดส่วน	Z
ตามที่คาดหวัง	32	22.4	0.700	2.16*
ตามที่เป็นจริง	32	28.0	0.875	

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($Z_{(.05,31)} = 1.65$)

2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนภาษาไทยโดยใช้ผังกราฟิกประกอบมีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบว่าด้านการจับใจความสำคัญ มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นสูงที่สุดอยู่ในระดับความสามารถดีมาก และด้านสรุปความมีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นต่ำที่สุดอยู่ในระดับความสามารถดี ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านโดยใช้ผังกราฟิกประกอบก่อนเรียน และหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำแนกเป็นรายด้าน

ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย	N	คะแนนเต็ม (30)	คะแนนที่ได้		$\sum D$	$\sum D^2$	t	ระดับความสามารถในการอ่านหลังเรียน
			ก่อนเรียน $\bar{X}$	หลังเรียน $\bar{X}$				
1. แปลความ	32	7	2.31	6.06	101	488	7.64*	ดีมาก
2. ตีความ	32	8	1.72	5.81	131	603	15.80*	ดี
3. จับใจความ	32	7	1.88	6.00	133	613	16.87*	ดีมาก
4. สรุปความ	32	8	2.65	5.84	102	406	11.17*	ดี
รวมเฉลี่ย	32	30	8.56	23.71	485	7433	52.66*	ดี

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t_{.05 (31)} = 2.021$)

3. นักเรียนที่ได้รับการสอนภาษาไทยโดยใช้ผังกราฟิกประกอบ มีเจตคติต่อการอ่านภาษาไทย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบว่าด้านความพึงพอใจในการเรียนภาษาไทยมีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นสูงที่สุด และด้านการศึกษาหาความรู้ การเพิ่มพูนความรู้ทางภาษาไทยมีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นต่ำที่สุด ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่านภาษาไทยก่อนเรียน และหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ผังกราฟิกประกอบ

เจตคติต่อการอ่านวิชาภาษาไทย	N	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้		$\sum D$	$\sum D^2$	t
			ก่อนเรียน $\bar{X}$	หลังเรียน $\bar{X}$			
1. ความพึงพอใจในการเรียนภาษาไทย	32	10	3.02	4.60	472	8054	14.06*
2. การศึกษาหาความรู้การเพิ่มพูนความรู้ทางภาษาไทย	32	10	3.01	4.51	482	7314	64.61*
3. ความตั้งใจและความกระตือรือร้นในการเรียนภาษาไทย	32	10	3.02	4.44	455	6581	42.40*
สรุปภาพรวมเจตคติต่อการอ่านวิชาภาษาไทย	32	30	9.05 (3.02)	13.55 (4.52)	478	7186	10.09*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t_{.05 (31)} = 2.021$)

อภิปรายผลการวิจัย

1. จำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้ผังกราฟิกประกอบ ที่มีความเข้าใจในการอ่านมีคะแนนตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป มีสัดส่วนเท่ากับ 0.875 หรือร้อยละ 87.5 ของนักเรียนทั้งหมดซึ่งไม่แตกต่างกับเกณฑ์สัดส่วน 0.7 หรือเกณฑ์จำนวนร้อยละ 70 เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามขั้นตอนการสอนภาษาไทยโดยใช้ ผังกราฟิกประกอบ จากการสังเกตระหว่างดำเนินการสอนพบว่า หลังจากที่นักเรียนเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่เข้าด้วยกัน สามารถจัดกระทำรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาสู่การแปลความ ตีความ มีความเข้าใจในการอ่าน และสรุปความคิดเห็นได้ด้วยตนเองแล้วนำเสนอในรูปแบบผังกราฟิกในแบบต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมาย (Meaningful verbal learning) ของออสเชเบล (Ausubel) กล่าวคือ การเรียนรู้จะมีความหมายเมื่อสิ่งที่เรียนรู้สามารถเชื่อมโยงกับความรู้เดิมของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของซูปรียา ดันสกุล (2540: 40 อ้างถึงในทิสนา เขมมณี 2551: 236) ที่พบว่านักศึกษากลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนและความสามารถในการแก้ปัญหาสูงกว่านักศึกษากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ผังกราฟิกเป็นผังทางความคิด ความเข้าใจในเนื้อหาสาระหรือข้อมูลที่เรียนรู้ และจัดระเบียบข้อมูลที่เรียนรู้ ซึ่งจะช่วยให้ง่ายแก่การจดจำในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งทำให้เห็นโครงสร้างของความรู้หรือเนื้อหาสาระนั้น ๆ เป็นเทคนิคที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาสาระนั้นง่ายขึ้นเร็วขึ้น และจดจำไว้ได้นาน

2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้ผังกราฟิกประกอบมีความเข้าใจในการอ่าน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามขั้นตอนและใช้เทคนิคการสอนช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในการอ่าน ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติกิจกรรม ซึ่งเป็นการทำให้นักเรียนสามารถบอกร่องความรู้ด้วยตนเอง ใช้ผังกราฟิกประกอบสรุปบทเรียน ครูให้การเสริมแรงและคอยแนะนำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ทำให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมอย่างมีความสุข ทำใบงานได้ถูกต้องผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของโนแวก และ โกวิน (Novak and Gowin) ได้นำทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมาย มาพัฒนาเป็นการสอนการสร้างผังมโนทัศน์ (Concept map) ซึ่งเป็นประเภทหนึ่งของผังกราฟิก (Mayer, 1984 : 30 - 33) การให้ผู้เรียนมีโอกาสดำเนินการเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับโครงสร้างความรู้เดิม ๆ และนำความรู้ความเข้าใจมาเข้ารหัส หรือสร้างตัวแทนทางความคิดที่มีความหมายต่อตนเองขึ้นจะส่งผลให้การเรียนรู้นั้น คงอยู่ในความจำระยะยาว และสามารถเรียกคืนมาใช้ได้ สอดคล้องกับแนวคิดของประเพ็ญศรี ไกรอนุพงษ์ (2549) ได้ศึกษาการพัฒนากระบวนการเรียนรู้การเขียนสร้างสรรค์วิชาภาษาไทย โดยใช้แผนที่ความคิด ผลการวิจัยพบว่าจากการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การเขียนสร้างสรรค์วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80.49 โดยมีนักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 75 ขึ้นไป จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 78.78 ของนักเรียนทั้งหมด 33 คน

3. นักเรียนที่ได้รับการสอนภาษาไทยโดยใช้ผังกราฟิกประกอบ มีเจตคติต่อการอ่านวิชาภาษาไทย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ข้อที่ 3 เจตคติด้านความพึงพอใจในการเรียนภาษาไทยของนักเรียนในระดับ 4.6 ด้านการหาความรู้และเพิ่มพูนความรู้ทางภาษาไทยอยู่ในระดับ 4.5 ด้านความตั้งใจและกระตือรือร้นในการเรียนภาษาไทย อยู่ระดับ 4.4 ซึ่งเพิ่มขึ้นทุกด้าน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนเกิดความสนใจ กระตือรือร้นที่จะอ่าน จุดประเด็นความสนใจ โดยร้องเพลง เล่นิทาน เล่นประสบการณ์ บัตรคำ วาดภาพ ทำให้นักเรียนเกิดเจตคติที่ดี ต่อการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสัทคี สุนทรเสณี. (2528 : 8) ได้นำ ทฤษฎีการวางเงื่อนไข และการให้ เสริมแรง (Conditioning and rein-forcemeat theories) เป็นทฤษฎีเจตคติ ที่ใช้หลักการเรียนรู้ที่มีเงื่อนไข และแรงเสริมกำลังคือจะทำให้บุคคลหนึ่งมีเจตคติที่ดีต่อสิ่งใดก็นำสิ่งนั้นมา เป็นเงื่อนไขหรือนำไปเกี่ยวโยง (Associate) กับอีกสิ่งหนึ่งที่ชอบ หรือสิ่งที่เขามีเจตคติดีอยู่แล้ว เขาจะ เชื่อมโยงของสองสิ่งดังกล่าว และจะชอบในสิ่งที่เป็นเงื่อนไข

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. กิจกรรมการเรียนการสอนบางกิจกรรมต้องใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลายจึงจะสามารถแปล ความ ตีความ มีความเข้าใจในการอ่าน และสรุปความคิดเห็น ครูต้องคอยแนะนำและอธิบายวิธีการชี้แนะ แนวคิดเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านบ้างเพราะนักเรียนยังขาดประสบการณ์ด้านการอ่าน
2. ครูต้องใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลายในการจัดกิจกรรมและมีการซ่อมเสริมในกรณีที่ นักเรียนบกพร่อง เรียนช้า หรือส่งเสริมในกรณีที่นักเรียนเรียนรู้ได้เร็ว
3. ควรเปรียบเทียบการสอนภาษาไทยโดยใช้ผังกราฟิกกับวิธีการสอนวิธีอื่น ๆ เพื่อจะได้ทราบว่า วิธีการสอนวิธีใดที่จะทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านดีที่สุด

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิธีการสอนอ่านภาษาไทยโดยใช้ผังกราฟิกประกอบให้นักเรียนมีความเข้าใจ ในการอ่านและเจตคติต่อวิชาภาษาไทยในระดับชั้นอื่นด้วย
2. ควรนำกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ผังกราฟิกประกอบไปทดลองใช้กับการสอนภาษาไทย ในเนื้อหาและระดับชั้นอื่น ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกันเพื่อเป็นการพัฒนาการเรียนการสอนของครูให้ดีขึ้น

รายการอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
คุรุสภาลาดพร้าว.
- คำชัย ทองหล่อ. (2552). หลักภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: รวมสาส์น.
- _____. (2525). การสอนการอ่านในชั้นประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา.
- ทิตนา แคมมณี. (2545). รูปแบบการเรียนการสอน: ทางเลือกที่หลากหลาย. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- บัญญัติ ชำนาญกิจ. (2540). หลักการสอน. นครสวรรค์: สำนักงานส่งเสริมวิชาการ สถาบันราชภัฏ
นครสวรรค์.
- _____. (2542). กระบวนการแสวงหาความรู้ทางวิทยาศาสตร์. นครสวรรค์: สถาบันราชภัฏนครสวรรค์.
- บันลือ พุกขวัน. (2530). การสอนให้เสริมสร้างกระบวนการคิด. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ส่งเสริม
วิชาการ.
- ประนอม เข้มฉาย. (2550). การศึกษาและเปรียบเทียบความสามารถในการสะกดคำภาษาไทยและความ
คงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนโดยใช้แผนผังกราฟิกกับ
การสอนปกติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท (หลักสูตรและการสอน). นครสวรรค์:
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ประเพ็ญศรี ไกรอนุพงษ์. (2549). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์กลุ่มสาระ
การเรียนรู้ภาษาไทยช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6) โดยใช้แผนที่ความคิด. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโท (หลักสูตรและการสอน). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- มุกดา ลิบลับ. (2542). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพมหานคร: สถาบันราชภัฏพระนคร.
- ศักดิ์ สุนทรเสณี. (2528). เจตคติ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์รุ่งวัฒนา.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2543). หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร:
ไทยวัฒนาพานิช.
- สุปรียา ตันสกุล. (2540). ผลของการใช้รูปแบบการสอนแบบการจัดข้อมูลด้วยแผนภาพที่มีต่อสัมฤทธิ์ผล
ทางการเรียนและความสามารถในการแก้ปัญหา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท (สาขาจิตวิทยา
การศึกษา). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวัฒน์ จันทร์ลอย. (2527). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านความเข้าใจในการอ่านสมรรถภาพการอ่าน
เร็ว และเจตคติการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากชุดการสอนอ่านที่มี
คำถามก่อนการอ่านระหว่างอ่านและหลังอ่าน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท (สาขาจิตวิทยา). กรุงเทพมหานคร:
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2546). วิธีการจัดการเรียนรู้. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
ภาพพิมพ์.

อารี สันหลวี. (2550). **พหุปัญญาและการเรียนแบบร่วมมือ**. กรุงเทพมหานคร: แวันแก้ว.

Burmister, L.E. (1974). **Improving speed of comprehension in reading strategies for secondary school teaching**. New York : Wesley.

Clark, John H. 1991. "Using Visual Organizers to Focus on Thinking" **Journal of Reading**. 34(4): 526-534.

Jones, B.F.Pierce, J.and Hunter, B. 1989. "Teaching Students to Construct Graphic Organizers", **Educational Leadership**. 46(4): 20-25.

Meyer, M.D. and Miller, E.J., (1984). **Urban Transportation Planning: A Decision-Oriented Approach**. New York: McGraw-Hill.
